

Riigikontrolli arvamus NATO
Küberkaitsekoostöö Keskuse
2020. ja 2021. aasta
raamatupidamise aastaaruande
kohta

Sisukord

NATO Küberkaitsekoostöö Keskuse 2020. ja 2021. aasta raamatupidamise aastaaruande õigsus	4
NATO Küberkaitsekoostöö Keskuse 2020. aasta raamatupidamise aastaaruanne ning 2021. aasta raamatupidamise aastaaruanne on olulises osas õiged	4
NATO Küberkaitsekoostöö Keskuse eelarveraha on olulises osas kulutatud sihipäraselt	4
NATO Küberkaitsekoostöö Keskuse direktori vastus	6
Asutuse üldiseloostus	7
Auditi iseloostus	7

NATO Küberkaitsekoostöö Keskuse 2020. ja 2021. aasta raamatupidamise aastaaruande õigsus

NATO Küberkaitsekoostöö Keskuse 2020. aasta raamatupidamise aastaaruanne ning 2021. aasta raamatupidamise aastaaruanne on olulises osas õiged

Raamatupidamise aastaaruande õigsus

1. NATO Küberkaitsekoostöö Keskuse raamatupidamise aastaaruanne, mis näitab 2020. aasta tulemiks 466 599 eurot ja varade mahuks 31.12.2020. a seisuga 1 497 903 eurot, kajastab keskuse finantsseisundit ning lõppenud aruandeperioodi majandustulemust ja rahavoogusid olulises osas õigesti, kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

2. Riigikontroll juhib tähelepanu, et auditeeritud 2020. aasta raamatupidamise aastaaruande tulem ja varade maht erinevad keskuse juhtkomitee kinnitatud aruandes esitatutest – varade maht on kinnitatuga võrreldes 350 069 euro võrra suurem ning ülejääk (tulem) 175 970 euro võrra suurem (vt täpsemalt tabelist 1). See on tingitud asjaolust, et aruandes on parandatud auditi käigus tuvastatud vead kulude ja põhivarade arvestuses. Vead olid seotud tarkvara litsentside ja selle kasutamisega kaasneva tugiteenuse kajastamisega.

Tabel 1. Muutused bilansis ja tulemiaruanDES, eurodes

	Kinnitatud saldo	Auditeeritud saldo	Muutus
Varad kokku	1 147 834	1 497 903	350 069
Kohustused ja omakapital kokku	1 147 834	1 497 903	350 069
Tulud kokku	1 705 069	1 530 972	-174 097
Kulud kokku	1 413 967	1 063 900	-350 067
Aruandeaasta kasum (kahjum)	290 629	466 599	175 970

3. NATO Küberkaitsekoostöö Keskuse raamatupidamise aastaaruanne, mis näitab 2021. aasta tulemiks -47 389 eurot ja varade mahuks 31.12.2021. a seisuga 1 664 787 eurot, kajastab keskuse finantsseisundit ning lõppenud aruandeperioodi majandustulemust ja rahavoogusid olulises osas õigesti, kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

NATO Küberkaitsekoostöö Keskuse eelarveraha on olulises osas kulutatud sihipäraselt

Eelarveraha kasutamine

4. NATO Küberkaitsekoostöö Keskuse 2020. aasta eelarvekulud (sh investeeringud) olid 628 273 eurot ja 2021. aastal 964 175 eurot. Riigikontroll auditeeris, kas keskuse töökorraldus ning sisekontrollisüsteem loovad piisava aluse eraldatud raha sihipäraseks kasutamiseks ning kontrollis pisteliselt süsteemi toimimist.

5. Riigikontrolli hinnangul on loodud eeldused sisekontrollisüsteemi heaks toimimiseks ning auditeerimisel ei tuvastatud NATO Küberkaitsekoostöö Keskusele eraldatud raha mittesihipärasest kasutamist.

6. Riigikontroll juhib tähelepanu, et auditeeritud 2020. aasta eelarve täitmise aruandes on tehtud kulude ja investeeringute summad erinevad keskuse juhtkomitee kinnitatud aruandes esitatutest – kulud on vähenenud 19 944 euro võrra ja investeeringute täitmine suurenenud 10 950 euro võrra. See on tingitud asjaolust, et aruandes on parandatud auditi käigus tuvastatud punktis 2 nimetatud vead tarkvara litsentside ja selle kasutamise kaasnega tugiteenuse kajastamises.

7. Lisaks tuvastas Riigikontroll, et eelarve täitmise aruande ja tulemiaruaruande koostamise põhimõtetes on erisusi, mille tõttu on eelarve täitmise aruandes näidatud tulud ja kulud väiksemana. 2020. aasta aruandes on tulud 337 938 euro ning kulud 40 514 euro võrra väiksemad ning 2021. aasta aruandes tulud 134 096 euro ja kulud 102 206 euro võrra väiksemad. Erisus tuleneb sellest, et eelarve täitmise aruandes ei ole arvestatud erinevate grantide mõju – 2020. aastal LUX grant; 2021. aastal LUX, 5G ja US 5G grant. Nende kohta on esitatud selgitav info eraldi.

8. Riigikontroll tegi juhtkonnale saadetud märgukirjas soovitusi keskuse hangete korralduse parandamiseks ning sisemiste kordade – raamatupidamise sise-eeskirja, hankekorra ja finantsjuhtimise regulatsiooni – täpsustamiseks ja ajakohastamiseks.

/allkirjastatud digitaalselt/

Ines Metsalu-Nurminen
auditiosakonna peakontrolör

NATO Küberkaitsekoostöö Keskuse direktori vastus

NATO Küberkaitsekoostöö Keskuse direktor kolonel Jaak Tarien saatis 31.03.2022 oma vastuse Riigikontrolli aruandele.

NATO Küberkaitsekoostöö Keskuse direktori vastus

NATO küberkaitsekoostöö keskuse direktor soovib tänada Riigikontrolli auditimeeskonda põhjaliku, professionaalse ning meeldiva koostöö eest. Auditi käigus antud nõu ja soovitused olid informatiivsed ning on abiks NATO küberkaitsekoostöö keskuse töös ka tulevikus.

Riigikontrolli märgukirjas välja toodud tähelepanekuid NATO küberkaitsekoostöö keskuse raamatupidamise korralduse ja sisekontrolli mehhanismide parendamiseks on igati asjakohased ning võtame neid edaspidi arvesse oma tööprotsessides.

Asutuse üldiseloostus

NATO Küberkaitsekoostöö Keskus (edaspidi ka keskus) on rahvusvaheline sõjaline organisatsioon, mis 28. oktoobril 2008 sai Põhja-Atlandi Nõukogu otsusega NATO täieliku akrediteeringu. Kuigi keskus pakub NATO-le kooperatiivse küberkaitse valdkonnas arvukalt tooteid ja teenuseid, ei ole tegu operatiivse keskusega ning see ei ole NATO juhtimis- ega väestruktuuri osa. Keskus on rahvusvaheliste sõjaliste peakorterite staatust käsitleva lepingu (Pariisi protokoll) tähenduses rahvusvaheline sõjaline organisatsioon.

Keskus asub Eestis Tallinnas, selle liikmeks võivad saada kõik NATO liikmesriigid, NATO rahu-partnerlusprogrammi (PfP ehk *Partnership for Peace*) riigid, kuid ka muud riigid. Keskus keskendub oma tegevuses küberkaitsega seotud rakendusuuringutele, analüüsidele, info jagamisele ning koolitustele ja õppustele neljas põhivaldkonnas, milleks on tehnoloogia, strateegia, operatsioonid ja õigus. Keskust rahastavad sponsorriigid, panustavad riigid, grante ja sponsorlust andvad organisatsioonid; lisaks teenitakse tulu kursuste korraldamisest.

Eesti kohustus juhtiva riigina on tagada igakülgne vastuvõtva riigi toetus, mis hõlmab ka organisatsiooni taristut ja halduskulusid. Liikmesriigid on kohustatud tasuma oma riigi poolt keskusesse saadetud teadurite palgad ja elamiskulud Eestis ning tegema ühisesse tegevuseelarvesse proportsionaalseid makseid.

Keskus on loodud „Vastastikuse mõistmise memorandumiga“, mille on 14. mail 2008 allkirjastanud Eesti, Saksamaa, Itaalia, Läti, Leedu, Slovakkia ja Hispaania kaitseministeeriumi esindajad. Memorandumis on sätestatud keskuse finantseerimis-, raamatupidamis- ja auditeerimispõhimõtted ning neid on täpsustatud keskuse osalisriikide esindajatest koosneva juhtkomitee (*Steering Committee*) regulatsioonis, mida omakorda täiendavad keskuse sisekorrad.

Auditeeritud perioodil oli keskuse direktor kolonel Jaak Tarien. Auditeeritud perioodi raamatupidamist tegi kuni veebruarini 2021. aastal Annika Aasa, edasi Merike Jõesaar; alates 2021. aasta 1. oktoobrist osutab finantsarvestuse teenust Riigi Tugiteenuste Keskus.

Auditi iseloomustus

Auditi põhjus ja eesmärk

NATO Küberkaitsekoostöö Keskuse audiitor valitakse juhtkomitee suuniste alusel. Keskuse juhtkomitee ja Riigikontrolli kokkuleppe kohaselt teeb keskuse raamatupidamise aastaaruande auditit Riigikontroll.

Auditi eesmärk on avaldada arvamust NATO Küberkaitsekoostöö Keskuse 2020. ja 2021. aasta raamatupidamise aastaaruande õigsuse kohta. Keskuse raamatupidamise aastaaruanne sisaldab bilanssi vastava aasta 31. detsembri seisuga, kasumiaruannet, rahavoogude aruannet ja omakapitali muutuste aruannet lõppenud majandusaastate kohta, aastaaruande koostamisel kasutatud oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ning muid selgitavaid lisasid.

Auditi ulatus ja käsitusviis

NATO Küberkaitsekoostöö Keskuse 2020. ja 2021. aasta raamatupidamise aastaaruande õigsuse kohta arvamus avaldamise käigus hindas Riigikontroll raamatupidamise aastaaruande vastavust Eesti finantsaruandluse standardile ja Eesti raamatupidamise seadusele.

Riigikontroll sooritas auditi kooskõlas INTOSAI (Kõrgeimate Auditiasutuste Rahvusvaheline Organisatsioon) auditistandarditega, kus on käsitletud nii finantsaruannete kui ka tehingute seaduslikkuse auditeerimist finantsaruannete auditi raames. Nende standardite järgi tuleb audit kavandada ja sooritada viisil, mis võimaldab piisava kindlustundega otsustada, et finantsaruanded ei sisalda olulisi väärkajastamisi.

Auditi käigus koguti raamatupidamise aastaaruandes esitatud arvandmete ja avalikustatud info kohta tõendusmaterjali. Asjakohaste audititoimingute kavandamiseks võttis Riigikontroll arvesse raamatupidamise aastaaruande koostamiseks juurutatud sisekontrollisüsteemi, avaldamata arvamust sisekontrolli tulemuslikkuse kohta. Auditi käigus hinnati ka kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust, juhtkonna raamatupidamislike hinnangute põhjendatust ja raamatupidamise aastaaruande üldist esituslaadi. Riigikontroll leiab, et audit annab piisava aluse arvamuse avaldamiseks keskuse raamatupidamise aastaaruande õigsuse kohta.

Auditi käigus leitud vähem tähtsatele puudustele, mille mõju pole märkimisväärne, on auditeeritu tähelepanu juhitud auditi ajal, samuti on seda tehtud keskusele saadetud märgukirjas.

NATO Küberkaitsekoostöö Keskuse raamatupidamise aastaaruanne

Raamatupidamise aastaaruande kohta arvamuse avaldamisel tugines Riigikontroll järgmistele kriteeriumidele:

- varad ja kohustused eksisteerivad 31. detsembri seisuga;
- varad ja kohustused kuuluvad 31. detsembri seisuga asutusele;
- tehingud või sündmused toimusid 2020. või 2021. aastal;
- kõik varad, kohustused, tehingud ja sündmused on kajastatud ning näitajad avalikustatud;
- varad ja kohustused on kajastatud õiges väärtuses;
- tehingud või sündmused on kajastatud õiges summas ning tulud ja kulud on kantud õigesse perioodi;
- näitajad on avalikustatud, klassifitseeritud ja kirjeldatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga;
- tegevusaruandes toodud arvuline info, mis tuleneb raamatupidamise aastaaruandest, on kajastatud õigetes summades.

Auditi lõpetamise aeg: audititoimingud lõpetati veebruaris 2022.

Auditi meeskond: auditijuht Angela Onno, vanemaudiitor Sale Ajalik ning audiitorid Ave Matsalu ja Jaana Laur.

Kontaktandmed

Auditi kohta saab lisainfot Riigikontrolli kommunikatsiooniüksusest tel +372 640 0704 või +372 640 0777, e-post riigikontroll@riigikontroll.ee

Auditiaruande elektrooniline koopia (pdf) on saadaval koduleheküljel www.riigikontroll.ee.
Auditiaruande kokkuvõte on saadaval ka inglise keeles.

Auditiaruande number Riigikontrolli asjaajamissüsteemis on 80101.

Riigikontrolli postiaadress on:
Kiriku 2/4
15013 TALLINN
Tel +372 640 0700
Faks +372 661 6012
riigikontroll@riigikontroll.ee

Riigikontrolli varasemaid auditeid NATO Küberkaitsekoostöö Keskuse raamatupidamise valdkonnas

14.05.2020 – **Riigikontrolli arvamus NATO Küberkaitsekoostöö Keskuse 2018. ja 2019. aasta raamatupidamise aastaaruande kohta**

12.04.2018 – **Riigikontrolli arvamus NATO Küberkaitsekoostöö Keskuse 2016. ja 2017. aasta raamatupidamise aastaaruande kohta**

26.08.2016 – **Riigikontrolli arvamus NATO Küberkaitsekoostöö Keskuse 2014. ja 2015. aasta raamatupidamise aastaaruande kohta**

29.09.2014 – **Riigikontrolli arvamus NATO Küberkaitsekoostöö Keskuse 2012. ja 2013. aasta raamatupidamise aastaaruande kohta**

11.09.2012 – **Riigikontrolli arvamus NATO Kooperatiivse Küberkaitse Kompetentsikeskuse 2011. aasta raamatupidamise aastaaruande kohta**

Kõik aruanded on kättesaadavad Riigikontrolli koduleheküljelt www.riigikontroll.ee.